

ЕГЕМЕН

ЖАРАТАН

Жаны ғарышта, бізден алыста...

Келте тірлікте талмай еңбек еткен бір адамды атаңдар десе, Қазақстан Герольд Бельгерді ұсынатыны хақ. Герағамыз еңбекпен біте туған жаратылысы бар жалғыздар тобынан еді.

Ертеректе жиі кездесіп әңгіме-сұхбат құратынбыз. Кейінгі кезде телефонмен ғана хабарласатын болдық.

Маған бірде телефон соққан Гераға:

- Роллан, аманбысың? Менмін ғой, - деп күрсінгендей болды.

- Ауырып тұрсыз-ау, - дедім. - Серуенге шығып жүрмісіз?

- Таздан тарақ қалғалы қашан!.. Төрт қабырғаға қамалып қалдым. Жүрек, шіркін сыр беріп жатыр. Бес инфарктты көтерген бұған рахметтен басқа не айтамыз?! Бірақ, әлі де күніне үш сағат жазу жазамын. Мен қанына тәртіп сіңген неміспін ғой. Солай, Роллан. «Аманат» журналына келін екеуің ат қойған «Избранная чепуханың» соңғы бөлімдерін салып жібердім. Өзіңнің сұрауың бойынша.

- Рахмет, Гераға! Оны бірінші нөмірге дайындап жатырмыз...

- Оны өзің біл. Менікі - уәдеге беріктік. Бұл қасиетімді жақсы білесің, қоңырау соғып тұр. Қазіргілер қоңырау шалып, дейді. Қазақ та, қазақтың теркомы да қазақ тілін былықтырып бітті. Қазаққа Абайдың тілінен басқа не керек? Соны ұстанбаймыз ба, а?! Жә, оны қояйық. Сенің де жүрегінді жаралай бермейін. Әйтпесе, бұл таусылмайтын тажал әңгіме. Сау тұр, Роллан.

Адам бойындағы ар-ұят өлген ХХІ ғасырда ақыл-парасаты мен намысын ұлы қазақ халқы жоғалтып алмасын деп Дешті-Қыпшақ даласында жанталасқан ерен тұлға едіңіз. Қазақтың кемшілігін, жетіспей жатқан жерін сынағанда сіз сырт көзбен емес, бөтен адамдай емес, қазақтың төл баласындай, көп қазақтың бірі болып, жаныңыз жылай отырып сынадыңыз. Соны ұққан қазақтың сізге деген өкпесі болған жоқ. Қазақтың да сізді бөтенсінбегенін өзіңіз де ұқтыңыз.

Жаныңызбен жақсы көрген қазақтарға сіз талмай телефон соқтыңыз. Біз телефонды кейде көтердік, кейде көтермедік. Сөзіңізді кейде ұқтық, кейде ұқпадық. Бірақ, қанына тәртіптілік туа бітпеген қазақтар сізді жанындай жақсы көрді, сыйлады. Тілеуіңізді тіледі. Сізді ұлағат тұтты. Сіз қазақ даласының ар-ожданына айналдыңыз. Алдымызға салған ақылды, қамқор ағамыз болдыңыз.

Неміс болып та сөйлеген, орыс болып та сөйлеген, қазақ болып та сөйлеген қайран Герағам-ай! Есті қазақтың қабырғасы қайысқан ауыр қаза үстіндеміз. Суына шомылған Есіліңіз де мұз құрсауында тұншыға дем алады бүгін.

Жаны ғарышқа ұмтыла ұшып кеткен Герағам деп, біздің тіршілігіміздің тағы бір парағы жабылғандай, қазақ мәдениеті мен әдебиетінің тағы бір дәуіріне қош дегендей болған асылым деп қоштасу айтқан...